

smlouva nebyla plněna vymíněným, t. j. smluveným, ve smlouvě stanoveným způsobem, tu jest. Neboť dle smlouvy náleželo k povinnostem nakladatelky, by se zdržela každého dalšího zadání reprodukčního práva — (opomenutí), jež § 861 obč. zák. mezi předměty smlouvy rovněž uvádí — a této povinnosti žalovaná nedodržela a nesplnila, nýbrž jednavši proti ní, porušila. Žalobce také ustoupení od smlouvy prohlásil, nejpozději žalobou, kde právo to výslovně uplatňuje. Ale ovšem zákon vyžaduje ještě poskytnutí dodatné lhůty a to — jinak než čl. 356 obch. zák., jenž lhůtu tu žádá jen, pak-li ji povaha případu připouští — pro každý případ, bez ohledu na povahu případu. Avšak v tomto případě jde nesporně o obchod (čl. 272 čís. 5 obch. zák.), což umožňuje, aby se čl. 356 obch. zák. užilo obdobně (přímé užití není možné, ježto článek ten dán jest pro smlouvu kupní, obdobné však možným jest, protože smlouvou nakladatelskou přenechává se dílo k zužitkování § 1 zák. o sml. nakl. a je to tedy podobno smlouvě kupní, když zužitkování to se prodává t. j. přenechává za úplatu § 23 téhož zák.), takže lhůty není třeba, když ji povaha případu nepřipouští, čemuž v tomto případě skutečně tak jest. Neboť k čemu by byla nějaká lhůta, když smlouva porušena takovým způsobem, že se porušení nedá odčinit in natura, nýbrž jen náhradou škody. Zákon (čl. 356 obch. zák.), žádaje lhůtu myslí na případ, kdy kupitel má platiti kupní cenu nebo prodávatel dodat zboží a ocitne se s touto povinností v prodlení: toto porušení smlouvy vždy ještě lze napravit t. j. kupní cenu zaplatiti nebo zboží dodat a proto mluví zákon o lhůtě »k dodatečnému splnění zmeškaného«, o čemž ale tu, kde žalovaná povinna byla k opomenutí jistého činu, ale tento zakázaný čin spáchala, nedá se to neučinění (opomenutí) již pořídit (dohoniti) a proto není žádné lhůty třeba. Poněvadž však i § 918 n. zn. obč. zák. téhož výrazu »Nachholung« užívá, dlužno i jeho předpis třeba dle znění svého vyžadoval lhůtu bezpodmínečně, vyložiti obmezujícím způsobem tak, že lhůty je třeba toliko v případě, kdy to má účel a smysl ÷ vskutku, neboť zákon zajisté nemůže žádati nic nesmyslného — v tomto případě však každá lhůta byla bez účele a beze smyslu. Tak jest čl. 356 obch. zák. vykladací pomůckou k § 918 obč. zák. Pro dobu platnosti zákona o nakladatelské smlouvě čís. 106/23 poukázati dlužno na § 43 téhož. Právem tedy žalobe od smlouvy ustoupil. Ovšem ustoupil jen od pokračování v ní, aby žalovaná nemohla dále dílo jeho zužítkovati, neustoupil však od ní nijak, pokud mu ze zužitkování již provedeného vzešly nároky, zejména na zaplacení úplaty. Aby se to takto dělilo, to vyžaduje povaha nakladatelské smlouvy, pročez je dovolání v nepravu, míníc, že ustoupení od smlouvy odporuje jeho žaloba, kterou se domáhá zaplacení honoráře za reprodukce žalovanou firmou již vydané.

Čís. 4474.

Předměty ženské výstroje, jež manžel zakoupil a odevzdal manželce, staly se manželčíným vlastnictvím.

(Rozh. ze dne 16. prosince 1924, Rv I 1712/24.)

Žalobce domáhal se uznání vlastnictví ku svrškům, na něž byla vedena exekuce proti jeho manželce a zrušení této exekuce. Žaloba byla

zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Povinnost manželova, by poskytoval manželce výživu, tkví ve svazku manželském a v právu rodinném, zajišťujíc manželce, podporující manžela v jeho povolání (§ 92 obč. zák.), nárok na slušné, stavu a majetku manželovu přiměřené společenské vystupování (§ 91 obč. zák.). Že výrazem »výživa« jest podle Šu 672 obč. zák. rozuměti nejen k životu potřebné potraviny, nýbrž také prádlo a oděv a vůbec veškeré předměty potřeby, dovolatel ani nepopírá a jde tedy jen o otázku, zda manželka žalobcova nabyla k věcem, které jí žalobce odevzdal, plně svou povinnost vyživovací, práva vlastnického. K otázce této právem oba nižší soudy přisvědčily. Vždyť předměty, o něž ve sporu jde, jsou vešměs součástkami ženského ústroje (šatstvo, prádlo, klobouky, kožešina a 2 dámské tašky), které byly žalobcem opatřeny k osobní potřebě jeho manželky. Tyto jsou jen jediným druhem jejího zaopatření, avšak ve své právní povaze se neuchylují od širšího pojmu výživy, o které nelze důvodně pochybovati, že jest zákonem přiznána manželce k úplnému spotřebování. Plyne tedy právo manželčino na spotřebování i těchto předmětů výživy, které jí manžel opatřil, přímo ze zákona t. j. z ustanovení Šu 91 obč. zák., zahrnujíc v sobě veškeré úkony neomezeného nakládání těmito předměty, jaké se vyžadují k pojmu práva vlastnického. Bylo-li tedy zjištěno, že žalobce věci, které nyní z exekuce vylučuje, jako manžel a přednosta domácnosti pro svou manželku dal ušítí, nebo koupil a k její osobní potřebě určil a jí také hmotně odevzdal, plnil jen svou zákonnou povinnost ve smyslu Šu 91 obč. zák. a manželka převzetím věcí a užíváním jich výlučně pro sebe, stala se jich neomezenou vlastnící. Dovolacími vývody, pokud vytýkají rozsudku druhé stolice nesprávný výklad ustanovení Šu 1247 obč. zák., netřeba se ani obíratí, poněvadž odvolací soud tohoto předpisu pro své rozhodnutí nepoužil, výslovně zdůrazniv, že věci, o které v rozepři běží, nepovažuje za předměty, vypočtené v Šu 1247 obč. zák.

Čís. 4475.

Zaměstnanci okresních zastupitelstev.

Zřízení okresního chorobince jest zaměstnán u okresu. Přiznala-li okresní správní komise zřízení povahu okresního zřizence ve smyslu zákona ze dne 17. prosince 1919, čís. 17 sb. z. a n., jest lhostejno, že usnesení to nebylo schváleno zemským výborem.

(Rozh. ze dne 16. prosince 1924, Rv I 1780/24.)

Žalobě, již se domáhala kuchařka okresního chorobince v B. na zastupitelském okresu v B. zjištění, že jest trvale ustanoveným zřizencem žalovaného okresu, bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto